

Činnost veřejné správy

- Co už umím:
- - vymezit pojem veřejná správa
- - rozdělit ji na státní správu a samosprávu

- VS - organizační pojetí (instituce) KDO jsi
- - funkční pojetí (činnost) CO vykonáváš

Činnost veřejné správa- obecná východiska

- Ústavním limitem pro činnost veřejné správy je ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR, dle kterého **„státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon“**.
- Čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR (obdobně čl. 2 odst. 3 LZPS): **„Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“**
- Důležité postavení základních zásady činnosti správních orgánu (§ 2 až 8 správního řádu)

Formy činnosti

- Právní formy x neprávní formy realizace veřejné správy
- Vnější x vnitřní formy realizace

Struktura forem realizace

Právní formy

- I. Normativní správní akty
- II. Individuální správní akty
- III. Správní akty smíšené povahy
- IV. Veřejnoprávní smlouvy
- V. Faktické úkony s přímými právními důsledky

Neprávní formy (organizační)

- Operativně-organizační činnosti
- Materiálně-technické operace

Činnost veřejné správy

- **Základní právní formy** (*mají přímé právní důsledky*)
  - - správní akty
  - - veřejnoprávní smlouvy
  - - faktické úkony

- *Pozn: mezi neprávní formy náleží organizační a technické činnosti*

Správní akty

1. Vydávání právních předpisů
2. Vydávání individuálních aktů
3. Vydávání aktů smíšené povahy - opatření obecné povahy, akt se vztahu
- je na neurčitý okruh adresátů, ale v konkrétně určené věci, upraven ve s.ř., př. *územní plán - drobné odlišnosti v procesu přijetí pak určuje stavební zákon*)

Ad. Právní předpisy

- i veřejná správa může přijímat právní předpisy
- Rysy: jsou obecně závazné
- podzákonné (soulad se zákonem)

Ad 1 Právní předpisy

- Celostátní působnost:
- KDO: A) Vláda (nařízení), čl. 78 Ústavy
- „K provedení zákona a v jeho mezích je vláda oprávněna vydávat nařízení.“
- B) ministerstva a jiné ústřední správní úřady (vyhláška), čl. 79 odst. 3 (nutné výslovné zmocnění zákonem)
- „Ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.“
- *Př: srov. §193 stavebního zákona: „Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 13 odst. 6“*

Ad 1 Právní předpisy

- Omezená územní působnost
- KRAJE - přenesená působnost (výkon státní správy)
  - - název: nařízení
  - - rada kraje
  - - čl. 79 odst. 3 Ústavy (Hlava III. moc výkonná)
- OBCE - přenesená působnost (výkon státní správy)
  - - název: nařízení
  - - rada obce (zastupitelstvo, pokud rada není volena)
  - - čl. 79 odst. 3 Ústavy

Ad 1 Právní předpisy

- Tzv. statutární předpisy
- KRAJE - samostatná působnost (samospráva)
- název: obecně závazná vyhláška
- zastupitelstvo kraje
- čl. 104 odst. 3 Ústavy ,Hlava VII. (územní samospráva) „Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.“
- OBEC - samostatná působnost (samospráva)
- název: obecně závazná vyhláška (povinnosti §10ZOB, spory)
- zastupitelstvo obce
- čl. 104 odst. 3 Ústavy

Terminologie poznámka

- *Pozn.*
- *Statutární předpisy - jsou výrazem oprávnění samosprávných korporací vydávat vlastní pravidla formou abstraktních aktů a tím regulovat záležitosti, které patří do okruhu jím vymezené samostatné působnosti*
- *jde o tzv. právo autonomní normotvorby*

Ad Právní předpisy

- **Zásada veřejnosti**
- **Vlastnost: platnost a účinnost**
- **Podmínkou platnosti je vyhlášení (publikace)**
- **KDE: Sbírka zákonů (nařízení a vyhlášky)**
- **Věstník kraje (nařízení a OZV kraje)**
- **Úřední deska (nařízení a OZV obce)**
- **Sbírka právních předpisů hlav. města Prahy**

Ad 1 Právní předpisy

- Náprava vad:
- změnit právní předpis může autor, může jej i zrušit
- v rámci kontroly pak může právní předpis zrušit **Ústavní soud** (role negativního zákonodárce)

DOZOR OZV

- **MV** -----rozhodnutí o sistaci - **Ústavní soud** (30 dnů)
- . . . . .
- . . . . .
- **Výzva k nápravě** . . . . .
- . . . . . (rozklad)
- . . . . .
- . . . . .
- **OBEC** (60 dnů) ..... (přiměřená lhůta)

Příklad sistace

- Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, jako správní orgán příslušný dle § 123 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení s účastníkem řízení, kterým je statutární město Brno se sídlem Dominikánské nám.1, 601 67 Brno, ve věci pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky č. 11/2016 o regulaci plavby plavidel se spalovacími motory na části Brněnské vodní nádrže pro možný rozpor se **zákonem**, vydává toto rozhodnutí.

Příklad výroku sistace

- Účinnost obecně závazné vyhlášky č. 11/2016 o regulaci plavby plavidel se spalovacími motory na části Brněnské vodní nádrže se dle § 123 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, **pozastavuje**.
- II. Účastníkovi řízení se dle § 123 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, *stanovuje ke zjednání nápravy lhůta 15 dnů* od doručení tohoto rozhodnutí.

Nařízení obce

- **Krajský úřad - rozhodnutí o sistaci - Ústavní soud**
- . . . . .
- . . . . .
- **Výzva k nápravě** . . . . .
- . . . . .
- . . . . .
- . . . . .
- **OBEC (60 dnů) ..... (přiměřená lhůta)**

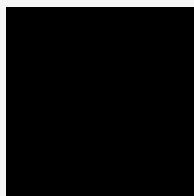
Ad 1 Předpisy - poznámky

- Můžeme rozeznávat i další formy předpisů, např. předpisy profesní samosprávy (stavovské předpisy ČAK)
- Právní předpisy mohou mít i podobu tzv. vnitřních předpisů

Ad 1 právní předpisy - příklady a úkoly

- OZV o nočním klidu
- OZV o místním poplatku ze psů
- OZV o zákazu provozování loterií
- OZV o městské policii

- **ÚKOL: zjistit, které OZV jsou platné a účinné v mé obci**

Individuální správní akty

- Charakteristika:
- -konkrétně určený adresát
- - konkrétně určený předmět
- *typicky rozhodnutí (např. o přijetí na VŠ)*
- - základ právní úpravy: správní řád

SPRÁVNÍ AKTY

Normativní správní akty

...

*Obecně závazné
pravidlo
+
Obecně vymezení
adresáti*

Smíšené správní akty

...

*Konkrétní pravidlo +
obecně vymezení
adresáti*

Individuální správní akty

...

*Individuálně určený
subjekt
a konkrétně určený
předmět*

Veřejnoprávní smlouvy

- **Dohoda** mezi dvěma nebo více stranami, alespoň jedna je subjektem veřejné správy
- Musí být uzavřena v souvislosti s výkonem veřejné správy
- Upravuje **veřejná** práva a povinnosti
- jsou upraveny ve správním řádu a obč. zákoníku

- **Příklad:** dohoda o sloučení nebo připojení obcí, dohoda o postoupení výkonu přenesené působnosti na obec III., smlouva o plnění úkolů obecní policie

Veřejnoprávní smlouvy

■ Základní druhy:

- **Koordinační** - mezi subjekty veřejné správy navzájem
- **Subordinační** - subjekt veřejné správy a subjektem mimo veřejnou správu

Veřejnoprávní smlouvy - statistika

- Celkem 7 102 smluv o výkonu přenesené působnosti
- **Ve své podstatě jde o delegaci úkolů na jinou obec na základě dobrovolné smlouvy a využití tamější úřednické kapacity**
- Podmínkou je, aby se obě obce nacházely ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností a získaly souhlas příslušného krajského úřadu.
- *Typickými oblastmi jsou: přestupková agenda (4 982 veřejnoprávních smluv), zápis údajů do informačních systémů (703), sociálně-právní ochrana dětí (546), pozemní komunikace (410) či evidence obyvatel (386 veřejnoprávních smluv).*

Veřejnoprávní smlouvy

- Nejvíce veřejnoprávních smluv je uzavřeno mezi obcemi v Jihomoravském kraji (983), Kraji Vysočina (961) a Plzeňském kraji (758), naopak suverénně nejméně je tato možnost spolupráce mezi obcemi využívána obcemi v Karlovarském kraji (52).

Veřejnoprávní smlouvy

- v oblasti výkonu činnosti obecní nebo městské policie (754 veřejnoprávních smluv) samostatná působnost

Faktické úkony

- Formy činnosti, které mají pro adresáta přímé důsledky (neformální úkony)
- Obvykle namísto ISP v případě naléhavosti situace, nebo vynucení splnění povinnosti
- POZOR - zákonný rámec - čl. 2 odst. 3 Ústavy!!
- Dělení: faktické pokyny - příkazy a zákazy (př. Policie ČR)
- exekuční úkony - nebyla dobrovolně splněna uznaná povinnost - SR
- bezprostřední zákroky - odvrácení nebezpečí, donucovací prostředky - Policie ČR

Bezprostřední zákroky (dle § 52 z. o PČR)

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
- b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- c) obušek a jiný úderný prostředek,
- d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného P předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
- g) vytlačování vozidlem,
- h) vytlačování štítem,
- i) vytlačování koněm,
- j) služební pes,
- k) vodní stříkač,
- l) zásahová výbuška,
- m) úder střelnou zbraní,
- n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
- o) varovný výstřel,

Příklad na závěr

- *Přečtěte si daný příklad a přiřad'te k jednotlivým situacím správné formy činnosti*
- Obec Dolní Lhota zřídí obecní policii
- Obec Horní Lhota chce, aby na jejím území mohli zasahovat strážníci obecní policie Dolní Lhoty (rozšíření působnosti obecní policie)
- V rámci fotbalového utkání strážník Jan Novák musel „uklidnit“ fanoušky, kteří se začali mezi sebou prát
- Tomáš Novotný, jeden z účastníků rvačky, byl následně obviněn z přestupku a shledán vinným

Co si mám pamatovat

1. Jaké jsou právní formy činnosti?
2. Víte, kdo může vydávat právní předpisy v prostředí veřejné správy?
3. Kde publikuje svoje právní předpisy obec a kde kraj?
4. Víte, kdo může zrušit právní předpis, pokud má vady?
5. Jaký je rozdíl mezi veřejnoprávní smlouvou a soukromoprávní smlouvou?
6. Uved'te příklady veřejnoprávních smluv.
7. Co to jsou tzv. faktické úkony?

Děkuji za pozornost